

RISICO-INVENTARISATIE EN -EVALUATIE VERPLICHT VOOR ALLE WERKGEVERS

Jaarlijks overlijden gemiddeld ruim vierduizend mensen door arbeidsongevallen of beroepsziekten. Met het vorig jaar gelanceerde meerjarenplan Verbetering Naleving RI&E wil de overheid dat aantal flink omlaag brengen.

Ook accountants kunnen daaraan bijdragen.

Volgens Heidi Boussen, directeur Gezond en Veilig werken bij het ministerie van SZW, kunnen accountants op twee manieren een bijdrage leveren aan het realiseren van een veilige en gezonde werkomgeving. “Enerzijds is de accountant voor menig ondernemer de belangrijkste adviseur, anderzijds is er ook een eigen verantwoordelijkheid voor de medewerkers van het kantoor. In contacten met ondernemers kan de accountant benadrukken dat veilig en gezond werken een positieve invloed heeft op het bedrijfsresultaat. Kijken we naar de accountancybranche zelf, dan zien we dat door een uitgebalanceerd veiligheidsbeleid het personeelsverloop en de uitval kunnen worden beperkt.”

Sinds 1 januari 1994 is, als uitvloeisel van de Arboret, de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) verplicht voor alle werkgevers. Elk bedrijf met personeel moet op die manier onderzoeken of het werk gevaar kan opleveren voor de veiligheid van medewerkers of schade aan hun gezondheid kan veroorzaken. Denk bijvoorbeeld aan risico's van blootstelling aan gevaarlijke stoffen, van te veel of te zwaar tillen, of van te grote mentale werkbelasting. Onderdeel van de RI&E is een plan van aanpak met maatregelen die een bedrijf neemt om de veiligheid en gezondheid van medewerkers te bevorderen. Zowel de inventarisatie als het plan van aanpak moeten schriftelijk worden vastgelegd.

Verandert de bedrijfsvoering of de wijze van productie in de onderneming, dan veranderen vaak ook de risico's. Ook moet in dat geval de RI&E worden aangepast. Hierbij kan het gaan om de inrichting van een nieuwe productielijn, uitbreiding van het dienstenpakket, een ingrijpende verbouwing, andere taken voor de medewerkers of door bijvoorbeeld maatregelen rond het coronavirus. Zo moet elk bedrijf nu nagaan hoe het risico op besmetting met het coronavirus bij medewerkers kan worden vermeden. Als een onderneming besluit zelf producten naar de klanten te brengen en medewerkers zware pakketten gaan sjouwen, moeten maatregelen worden genomen om fysieke overbelasting te voorkomen. Bij een RI&E gaat het eigenlijk om twee dingen: een overzicht van de veiligheids- en gezondheidsrisico's in het bedrijf en een plan voor het beheersen ervan, vat Boussen samen.

VEILIG EN GEZOND

Ondernemers zien het opstellen van een RI&E, het uitvoeren van het plan van aanpak en het organiseren van veilige en gezonde werkomstandigheden vaak als een extra last of ze beschouwen het als een dure wettelijke verplichting die nauwelijks iets oplevert. Onterecht, stelt Boussen. “Investeren in een veilige en gezonde werkplek zullen juist het bedrijfsresultaat verbeteren. Bovendien voorkomt het de nare situatie dat een (oud-)werknemer je aansprakelijk stelt voor schade als gevolg van slechte arbeidsomstandigheden.”

Uit onderzoek van de ISSA, een internationale organisatie op het gebied van sociale zekerheid, blijkt dat elke euro die in veiligheid en gezondheid op het werk wordt geïnvesteerd ongeveer 2,2 euro oplevert. Zo zal het ziekteverzuim verminderen. Ook hebben medewerkers het beter naar hun zin en dat beperkt het personeelsverloop. Daarnaast wordt het aantrekken van nieuwe krachten gemakkelijker, want een bedrijf met aandacht voor het welzijn van de werknemers is een aantrekkelijke werkgever. Verder blijkt dat de productiviteit veelal omhooggaat. Bovendien is de bedrijfscontinuïteit zekerder als de medewerkers weten dat er alles aan wordt gedaan om hen veilig en zonder risico's gezond te laten werken.

POSITIEF IMAGO

Als voorbeeld noemt Boussen iemand die uitvalt vanwege een te zware fysieke of geestelijke belasting door het werk. Naast het persoonlijke drama is dat niet alleen kostbaar, het is ook nadelig voor de reputatie van de onderneming. Draai het om, adviseert zij, want investeren in gezondheid en veiligheid op het werk draagt bij aan een positief imago van het bedrijf en dat levert uiteindelijk in alle opzichten winst op.

Naast de bedrijfseconomische voordelen die een gedegen veiligheidsbeleid biedt, geldt er een wettelijke verplichting om een RI&E uit te voeren. Wie in gebreke blijft kan rekenen op een bestuurlijke boete van de Inspectie SZW. Afhankelijk van het aantal werknemers binnen een organisatie loopt het boetebedrag van driehonderd tot drieduizend euro.

Heidi
Boussen

“
**INVESTERINGEN IN
 EEN VEILIGE EN GEZONDE
 WERKPLEK ZULLEN JUIST
 HET BEDRIJFSRESULTAAT
 VERBETEREN.**
 ”

MEER INFORMATIE

In het dossier Cultuur, gedrag en werkdruk op sra.nl/cultuur-en-gedrag vindt u meer informatie over dit onderwerp en wat SRA voor u kan betekenen.

INZICHT IN RISICO'S

Werkgevers moeten inzicht hebben in de risico's op de werkvloer, zegt Boussen. Alleen zo kunnen zij volgens haar hun arbobeleid juist formuleren. Juist daar wringt de schoen, want bij grofweg de helft van de ondernemingen – met name bij het midden- en kleinbedrijf – ontbreekt de verplichte RI&E. Van de ondernemingen die wel een RI&E hebben, heeft volgens de Inspectie SZW slechts een klein deel de belangrijkste risico's geïnventariseerd.

Van de groep werkgevers zonder RI&E geeft de helft aan niet op de hoogte te zijn van de wettelijke verplichting. Hoewel de RI&E al meer dan 25 jaar bestaat, moet er dus nog veel gebeuren om de naleving ervan te verbeteren. Boussen: “Dat wil de overheid bereiken door meer voorlichting en advies te geven over dit onderwerp, en allerlei tools beschikbaar te stellen. Daarnaast zal de controle en de handhaving worden geïntensiverd.”

Boussen benadrukt dat het er bij de vorig jaar in gang gezette overheids campagne vooral om gaat bedrijven te stimuleren een RI&E en een plan van aanpak op te stellen. “Daarom hebben we een scala

aan voorlichtingsactiviteiten opgezet en het steunpunt RI&E ingericht. Ook werken we nauw samen met verschillende belangenorganisaties.” Ondernemers en organisaties die meer willen weten over de RI&E kunnen terecht bij het Steunpunt RI&E, waarin de overheid en sociale partners de krachten hebben gebundeld. Naast voorlichting en advies, biedt dit steunpunt tal van instrumenten voor het maken van een RI&E. ■

ROUTE NAAR RI&E

Samen met een aantal organisaties hebben het ministerie van SZW en het Steunpunt RI&E www.routenaar.rie.nl gelanceerd. Hier kunnen ondernemers die nog geen RI&E hebben, direct aan de slag met het maken van een RI&E. Op een manier die het beste bij hen past. Ondernemers met maximaal 25 medewerkers die niet op een brancheorganisatie kunnen terugvallen, krijgen een vernieuwd instrument aangeboden.